

Sygn. akt I KK 379/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **M. K.**

skazanego za czyn z art. 207§1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535§5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 15 listopada 2022r.

kasacji Prokuratora Generalnego

wniesionej na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 25 listopada 2021r., sygn. akt VI K 647/21

uchyła zaskarżony wyrok w części nieokreślającej granice czasu wykonywania środka karnego zakazu przebywania przez skazanego M.K. w środowisku osób uzależnionych i nadużywających alkohol i sprawę w tym zakresie przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Świdnicy.

UZASADNIENIE

M. K., wyrokiem Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 25 listopada 2021r., wydanym w sprawie o sygn. akt VI K 647/21, został uznany za winnego tego, że w

okresie od 2017r. do dnia 14 listopada 2020r., w L., województwo [...], znęcał się psychicznie i fizycznie nad H. M., w ten sposób, że będąc w stanie nietrzeźwości wywołał awantury w miejscu zamieszkania, podczas których wyzywał ją, poniżał ją, uderzał w głowę i w twarz, tj. występku z art. 207§1 k.k. Za tak opisany i zakwalifikowany czyn, przy przyjęciu, że H. M. była konkubiną M. K., przy zastosowaniu art. 37a§1 k.k. skazanemu wymierzono karę roku ograniczenia wolności, zobowiązując go do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Nadto Sąd zobowiązał skazanego do przeproszenia na piśmie pokrzywdzonej H. M. w terminie 14 dni od uprawomocnienia się wyroku, a także, na podstawie art. 41a§1 k.k., orzekł wobec M. K. środek karny w postaci zakazu przebywania w środowisku osób uzależnionych i nadużywających alkohol oraz środek zabezpieczający w postaci terapii uzależnień, zobowiązując oskarżonego do poddania się leczeniu odwykowemu w określonej placówce. Orzeczenie zawiera ponad powyższe także rozstrzygnięcie o zaliczeniu na poczet orzeczonej kary ograniczenia wolności okresu zatrzymania w sprawie oraz rozstrzygnięcie o kosztach. Wyrok w omówionym kształcie zapadł na skutek uwzględnienia wniosku obrońcy skazanego złożonego w trybie art. 387§1 k.p.k. i uprawomocnił się z dniem 3 grudnia 2021r., nie będąc zaskarżony przez żadną ze stron. Obecnie kasację od tego orzeczenia, w części dotyczącej środka karnego z art. 41a§1 k.k. (pkt III części dyspozytywnej), na korzyść skazanego wywiódł Prokurator Generalny, zarzucając w niej rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego, a mianowicie art. 387§2 k.p.k. oraz art. 43§1 k.k. w zw. z art. 41a§1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu wadliwego wniosku obrońcy oskarżonego M. K. o wydanie wyroku skazującego, pomimo że nie zawierał on określenia czasu obowiązywania postulowanego w nim środka karnego z art. 41a§1 k.k. i w konsekwencji orzeczeniu wobec M. K. środka karnego w postaci zakazu przebywania w środowisku osób uzależnionych i nadużywających alkohol bez wskazania okresu obowiązywania tego środka, podczas gdy przepis art. 43§1 k.k. wskazuje, że zakazy wymienione w art. 39 pkt 2 - 2b k.k. orzeka się w latach, od roku do lat 15, co obliguje sąd do określenia czasookresu obowiązywania takiego środka karnego. Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Świdnicy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna w stopniu wymaganym przez art. 535§5 k.p.k., zaskarżone orzeczenie zapadło bowiem z rażącą obrazą art. 43§1 k.k.

Bezsprzecznie Sąd rozpoznający sprawę, orzekając wobec skazanego, na podstawie art. 41a§1 k.k., zakaz przebywania w środowisku osób uzależnionych i nadużywających alkohol (pkt III sentencji orzeczenia), nie dostrzegł, że zgodnie

z dyspozycją art. 43§1 k.k., konieczne jest określenie czasu trwania tego środka karnego w granicach od roku do lat 15.

Wobec naruszenia przepisu mającego charakter obligatoryjny, należy przyjąć, że uchybienie Sądu miało charakter rażący i w sposób istotny wpłynęło na treść wydanego w sprawie wyroku. Z uwagi zaś na fakt, że wniosek obrońcy o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego nie zawierał omawianego elementu rozstrzygnięcia, zaś Sąd na takie rozwiązanie przystał, należałoby uznać, że orzeczony zakaz obowiązywałby bez ograniczenia czasowego. Tym samym nadzwyczajny środek odwoławczy Prokuratora Generalnego rzeczywiście złożony został na korzyść skazanego, który wyraził zgodę na takie orzeczenie wobec niego tego środka karnego – *de facto* na czas nieoznaczony. Przedmiotowe rozstrzygnięcie należało zatem ograniczyć do uchylenia wyroku Sądu Rejonowego w części, w jakiej nie zawiera on rozstrzygnięcia o wskazaniu, zgodnego z ustawą, czasu trwania zakazu przebywania w środowisku osób uzależnionych i nadużywających alkohol, jako nieodpowiadającemu obowiązującym przepisom prawa materialnego, nakazującym orzekanie tego środka karnego na czas oznaczony, którego ramy wyznacza art. 43§1 k.k. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Rejonowy winien rozstrzygnąć ją w przekazanym mu zakresie, dostrzegając treść art. 43§1 k.k. Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.